یک فعال گردشگری و هتل‌داری:

گردشگری هنوز جایگاه خود را در ایران پیدا نکرده است

■ **«صنعت گردشگری ایران با ظرفیت‌های بی‌نظیر فرهنگی، تاریخی و طبیعی هنوز جایگاه واقعی خود را در اقتصاد ملی پیدا نکرده است و موفقیت بنگاه‌های این حوزه تنها زمانی محقق می‌شود که از فروش خام فاصله گرفته و ارزش واقعی خلق کنند.»**

گروه گردشگری – مهران امیرحسینی، استاد دانشگاه و فعال گردشگری و هتلداری، با این تحلیل درباره جایگاه گردشگری و بنگاه‌داری در این حوزه، معتقد است: «بنگاه‌داری اقتصادی در گردشگری نیازمند نگاهی جامع، بلندمدت و توسعه‌محور است؛ نگاهی که نه تنها سود کوتاه‌مدت را مدنظر داشته باشد، بلکه تاب‌آوری اقتصادی، بهره‌وری پایدار و خلق ارزش افزوده برای مشتریان و ذی‌نفعان را در اولویت قرار دهد. تنها در صورتی می‌توان به توسعه پایدار و ارتقای جایگاه رقابتی ایران در بازار گردشگری دست یافت که بنگاه‌ها تجربه‌ای فراتر از خدمت صرف به مشتری ارائه کنند و از نگاه کوتاه‌مدت فاصله بگیرند.»

در ادامه نوشتار این فعال گردشگری آمده است: «رعایت قوانین و مقررات ملی، به ویژه تکالیف مندرج در ماده (۵) برنامه هفتم توسعه، باید به عنوان ابزار اصلی و فرصت استراتژیک مورد استفاده قرار گیرد تا مسیر توسعه پایدار گردشگری شکل گیرد و اصلاح ساختار بنگاه‌ها و واگذاری بخشی از آن‌ها به گونه‌ای انجام شود که بهره‌وری، شفافیت و امکان رشد پایدار اقتصاد گردشگری تضمین شود. شفافیت، حسابرسی دقیق و گزارش‌دهی مستمر از ارکان حیاتی یک بنگاه قدرتمند و قابل اعتماد در صنعت گردشگری هستند و نقش کلیدی در ایجاد اعتماد و استمرار فعالیت‌ها دارند.

تاب‌آوری اقتصادی، محور ثبات و استمرار فعالیت بنگاه‌ها در شرایط پرچالش است و تعیین‌کننده بقای آن‌ها در این صنعت محسوب می‌شود. گردشگری همواره در معرض نوسانات اقتصادی، بحران‌های سیاسی و حتی بیماری‌های همه‌گیر قرار دارد و بنگاه‌های موفق با طراحی مدل‌های انعطاف‌پذیر و مقاوم، توانایی مقابله با شوک‌ها را دارند و حتی در شرایط دشوار نیز می‌توانند به ارائه خدمات ادامه دهند. تاب‌آوری اقتصادی نه تنها امکان سرمایه‌گذاری بلندمدت و توسعه بازارهای جدید را فراهم می‌آورد، بلکه جایگاه بنگاه را در رقابت‌های داخلی و بین‌المللی تثبیت می‌کند و راه را برای نوآوری و خلق خدمات متمایز هموار می‌سازد.

بازاریابی هوشمند و هدفمند نقش تعیین‌کننده‌ای در موفقیت بنگاه‌های گردشگری دارد. شناخت دقیق نیازها و خواسته‌های گردشگران، بهره‌گیری از فناوری‌های دیجیتال، حضور فعال در پلتفرم‌های جهانی و خلق پیام‌های جذاب و خلاقانه، زمینه‌ساز رشد سهم بازار و تقویت برند ملی است. هر تجربه متمایزی که گردشگر دریافت می‌کند، نه تنها رضایت او را افزایش می‌دهد، بلکه پایه یک مزیت رقابتی پایدار برای بنگاه ایجاد می‌کند. بازاریابی باید همواره با تمرکز بر خلق تجربه‌های فراتر از خرید صرف خدمات انجام شود تا بنگاه جایگاه واقعی خود را در اقتصاد گردشگری تثبیت کند و از فروش خام فاصله بگیرد.

ایجاد خدمات متنوع و خلق ارزش افزوده از دیگر ارکان حیاتی موفقیت است، زیرا گردشگران امروز به دنبال تجربه‌های چندبعدی هستند و تنها اقامت یا حمل‌ونقل برای آن‌ها کافی نیست. ترکیب خدمات اقامتی با تجربه‌های فرهنگی، سلامت‌محور، طبیعت‌گردی، رویدادهای هنری و آموزشی، امکان ایجاد درآمدهای متنوع و تقویت مزیت رقابتی پایدار را فراهم می‌کند و ارائه چنین خدماتی ضمن افزایش رضایت مشتریان، بهره‌وری منابع موجود را نیز ارتقا می‌دهد و وابستگی بنگاه به فروش تک‌محصولی را کاهش می‌دهد.

نقش نیروی انسانی در بنگاه‌داری اقتصادی غیرقابل انکار است و تبدیل کارکنان از رابطه سنتی کارگر–کارفرما به نقش مالک و سهامدار ذهنی بنیان یک سازمان پویا و خلاق را شکل می‌دهد. هنگامی که افراد خود را در موفقیت بنگاه سهیم بدانند، انگیزه، مسئولیت‌پذیری و نوآوری آن‌ها افزایش یافته و کیفیت خدمات به طور چشمگیری ارتقا پیدا می‌کند. نیروی انسانی صاحب‌انگیزه، موتور محرک بنگاه است که انرژی و نوآوری را به گردشگری ایران تزریق می‌کند و سرمایه‌گذاری در آموزش، ارتقای مهارت‌ها و ایجاد فرهنگ سازمانی مبتنی بر مالکیت و تعهد، یکی از راهکارهای کلیدی برای افزایش تاب‌آوری و ارزش‌آفرینی بنگاه محسوب می‌شود.

در نهایت بنگاه‌داری اقتصادی در صنعت گردشگری ایران تنها زمانی موفق خواهد بود که از نگاه کوتاه‌مدت و فروش خام فاصله بگیرد، با بهره‌گیری از ابزارهای قانونی مانند ماده (۵) برنامه هفتم توسعه مسیر توسعه پایدار گردشگری را دنبال کند، شفافیت، بهره‌وری و تاب‌آوری را در دستور کار قرار دهد، بازاریابی هوشمند و خدمات متنوع ارائه کند و نیروی انسانی صاحب‌انگیزه را در مرکز تصمیم‌گیری‌ها بگنجاند. تنها در این صورت است که بنگاه‌ها می‌توانند به موتور توسعه پایدار و ارزش‌آفرین اقتصاد کشور تبدیل شوند و نقش واقعی خود را در ارتقای جایگاه رقابتی ایران در بازار گردشگری داخلی و بین‌المللی ایفا کنند.»

حضور میزهای تخصصی گردشگری در نمایشگاه بین‌المللی سفر و طبیعت‌گردی

گروه گردشگری – مدیرکل توسعه گردشگری داخلی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گفت: هشتمین نمایشگاه بین‌المللی سفر و طبیعت‌گردی از امروز تا ۱۶ شهریور در محل نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب تهران برگزار می‌شود، با برنامه ریزی‌های انجام شده، میزهای تخصصی گردشگری در این رویداد مشارکت فعال خواهند داشت.

مصطفی فاطمی با بیان این خبر گفت: نمایشگاه بین‌المللی سفر، طبیعت‌گردی، ماجراجویی، آفرود، کمپینگ، اتوکمپینگ و تجهیزات وابسته یکی از بزرگترین و پرمخاطب‌ترین نمایشگاه‌های تخصصی در حوزه طبیعت‌گردی است که هر ساله با حضور گسترده شرکت‌های مطرح داخلی و خارجی برگزار می‌شود.

مدیرکل توسعه گردشگری داخلی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی با بیان اینکه این رویداد مورد توجه جوانان، طبیعت‌گردها و سفر دوستان قرار داد، افزود: امسال نمایشگاه سفر و طبیعت‌گردی در وسعتی بیشتر و با مشارکت گسترده‌ای از فعالین این حوزه در فضای مفید بالغ بر ۱۳ هزار متر مربع و ۳۰ هزار فضای نمایشگاهی برگزار خواهد شد.

فاطمی ادامه داد: نمایشگاه پیش رو در چهار سالن شامل تجهیزات کمپ و کوهنوردی، آفرود و خودروها، خودروهای دو دیفرانسیل و سالن تجهیزات طبیعت‌گردی برپا خواهد شد و با در نظر گرفتن زوایای

مختلفی از سفر و طبیعت‌گردی، توسعه سفرهای داخلی، کاهش خروج ارز و فرهنگ‌سازی برای سفر مسئولانه و حفاظت از طبیعت را در پی خواهد داشت.

نمایشگاه بین‌المللی سفر، طبیعت‌گردی، ماجراجویی، آفرود، کمپینگ، اتوکمپینگ و تجهیزات وابسته امروز در محل نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب تهران افتتاح خواهد شد و تا روز ۱۶ ماه جاری ادامه خواهد یافت. همچنین مراسم افتتاحیه این رویداد در ساعت ۱۴:۳۰ امروز در محل مذکور برگزار خواهد شد.

حضور ایران در اجلاس «چاندی ۲۰۲۵»:

تبادلات فرهنگی بین ایران و اندونزی

گروه گردشگری –رئیس مرکز امور بین‌الملل وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی با ورود به بالی برای شرکت در اجلاس بین‌المللی «چاندی ۲۰۲۵» گفت: رویکرد وزارتخانه گسترش همکاری‌های فرهنگی بین‌المللی و طراحی برنامه‌های مشترک هنری و فرهنگی است تا دیپلماسی فرهنگی کشور تقویت شود.

حجت‌الله ایوبی با استقبال مقامات وزارت خارجه و فرهنگ اندونزی وارد جزیره بالی شد تا در اجلاس بین‌المللی «چاندی ۲۰۲۵» با محوریت میراث‌فرهنگی، هنر روایت‌گری، دیپلماسی فرهنگی و نوآوری حضور یابد.

اجلاس چاندی ۲۰۲۵ به ابتکار وزارت فرهنگ جمهوری اندونزی، از امروز تا ۱۴ شهریور (۳ تا ۵ سپتامبر ۲۰۲۵) در بالی برگزار می‌شود و میزبان رهبران جهانی، وزرا، سیاست‌گذاران و فعالان صنایع‌فرهنگی و خلاق خواهد بود. این رویداد با هدف تقویت گفت‌وگوهای بین‌المللی، توسعه همکاری‌های فرهنگی و بررسی رویکردهای نوآورانه برای پیشبرد فرهنگ و هنر شکل گرفته و اهمیت حیاتی فرهنگ را به‌عنوان پایه‌ای برای صلح، تاب‌آوری و توسعه پایدار در مواجهه با چالش‌های جهانی برجسته می‌کند.

افتتاح رسمی اجلاس توسط مقامات اندونزی انجام می‌شود و نشست وزیران و مقامات فرهنگی، فرصتی استراتژیک برای تبادل نظر درباره مسیرهای راهبردی سیاست‌گذاری فرهنگی و ارتقای همکاری‌های بین‌المللی فراهم می‌آورد. گفتگوهای این اجلاس بر اهمیت بهره‌گیری از نوآوری و فناوری برای حفظ میراث‌فرهنگی، تقویت صنایع خلاق و ارتقای گفت‌وگوی بین‌فرهنگی و مشارکت‌های جهانی متمرکز خواهد بود.

سیاست فرهنگی ایران؛ دیپلماسی فرهنگی و برنامه‌های مشترک

ایوبی همچنین به سیاست‌های وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی اشاره کرد و افزود: رویکرد وزارتخانه، گسترش همکاری‌های فرهنگی بین‌المللی، استفاده از ظرفیت‌های تاریخی

ایران و طراحی برنامه‌های مشترک فرهنگی و هنری است تا روابط دوستانه و صمیمانه با دیگر کشورها تقویت شود.

وی ادامه داد: ایران با جاذبه‌های گردشگری و فرهنگی غنی خود می‌تواند میزبان شخصیت‌های برجسته و هنرمندان دیگر کشورها باشد و زمینه تبادل تجربه در حوزه سینما و موسیقی فراهم شود. همچنین پروژه‌ای ارکسترال مشترک در نظر گرفته شده است که در جلسات آتی اجلاس عملیاتی خواهد شد.

حضور ایران؛ نماد تعهد به همکاری‌های فرهنگی جهانی

حضور ایران در این اجلاس و تعامل مستقیم با مقامات فرهنگی دیگر کشورها، نمادی از تعهد کشور به توسعه همکاری‌های بین‌المللی در حوزه فرهنگ و هنر است و فرصتی مغتنم برای معرفی ظرفیت‌های تاریخی، فرهنگی و گردشگری ایران فراهم می‌آورد. برنامه‌های مشترک فرهنگی و هنری، تقویت دیپلماسی مثبت و تبادل تجربیات، پیام روشنی از نقش فعال ایران در پیشبرد فرهنگ و هنر جهانی ارائه می‌کند.